

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonimistä suoritettavasta verosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi arvonimistä suoritettavasta verosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta (HE 136/2025 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, valtioneuvoston kanslia
- erityisasiantuntija Jaakko Salmenhaara, valtiovarainministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonimistä suoritettavasta verosta annettua lakia. Veroja korotettaisiin 35 prosenttia vuosien 2002–2025 kustannuskehityksen huomioon ottamiseksi muuttamalla vuodesta 2002 sovellettua veroasteikkoa. Veroasteikon alimmissa veroryhmissä korotus olisi kuitenkin suurempi, jotta vero kattaisi myös näihin ryhmiin kuuluvien arvonimien osalta riittävällä tavalla arvonimihakemusten käsittelyn viranomaiskustannukset.

Esityksellä täydennettäisiin myös veroasteikon luetteloa julkisyhteisöistä, joiden palveluksessa oleville henkilöille myönnettyistä arvonimistä peritään alempaa veroa. Luetteloon lisättäisiin hyvinvointialue ja hyvinvointiyhtymä. Lisäys olisi teknisluonteinen ja perustuisi vuoden 2023 alusta toteutettuun sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistukseen (ns. hyvinvointialueuudistus). Luetteloon lisättäisiin myös Euroopan unioni ja sellainen kansainvälinen järjestö tai kansainvälinen toimielin, jonka toimintaan Suomi jäsenvaltiona osallistuu. Luetteloon tehtäisiin samalla muita täsmennyksiä alempaa verokantaa koskevan vakiintuneen soveltamiskäytännön tuomiseksi lain tasolle. Luettelo siirrettäisiin selkeyden vuoksi veroasteikosta omaksi säännöksekseen.

Valiokunnan mietintö VaVM 17/2025 vp

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä muuttamattomana.

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi arvonimistä maksettavaa veroa noin 35 prosenttia. Arvonimiveron määrää ei ole tarkistettu arvonimiverolain voimaantulon 2002 jälkeen. Tavoitteena on tarkistaa lain veroasteikkoa yleisen kustannuskehityksen huomioon ottamiseksi. Samalla pyritään varmistamaan, että arvonimivero kattaa veroasteikon alimpiin ryhmiin kuuluvien arvonimien osalta riittävällä tavalla arvonimihakemuksen käsittelyn viranomaiskustannukset. Esityksen mukaan veroasteikon tarkistaminen pyritään toteuttamaan tavalla, jossa arvonimet säilyvät sekä julkisyhteisöjen että yksityishenkilöiden ja yksityisoikeudellisten yhteisöjen näkökulmasta varteenotettavana tapana hakea julkista tunnustusta henkilöille, jotka ovat erityisen ansioituneita ja jotka täyttävät muut arvonimien myöntämisedellytykset.

Esityksellä täydennetään myös veroasteikon luetteloa julkisyhteisöistä, joiden palveluksessa oleville henkilöille myönnettyistä arvonimistä peritään alempaa veroa. Luetteloon tehdään samalla muita täsmennyksiä alempaa verokantaa koskevan vakiintuneen soveltamiskäytännön tuomiseksi lain tasolle.

Vuosien 2020—2024 arvonimiveron kokonaiskertymä valtiolle on ollut 4 316 200 euroa eli keskimääräinen vuosittainen kertymä on ollut runsaat 860 000 euroa. Esityksessä on arvioitu, että jos veron tarkistaminen vaikuttaa arvonimihakemusten määrään ja jos myönnettyjen arvonimien määrä tämän johdosta laskee 10 prosenttia, olisi viiden vuoden kertymä laskennallisesti runsaat 5 170 000 euroa ja vuosittainen kertymä runsaat 1 034 000 euroa.

Arvonimiveron tarkistamisen vaikutukset valtion tuloihin voivat konkretisoitua aikaisintaan lain voimaantuloa seuraavana vuonna eli vuonna 2027.

Hallituksen esityksestä ilmenevien seikkojen ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 136/2025 vp sisältyvän lakiehdotuksen.

Valiokunnan mietintö VaVM 17/2025 vp

Helsingissä 11.11.2025

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Markus Lohi kesk
varapuheenjohtaja Saara Hyrkkö vihr
jäsen Otto Andersson r
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Aki Lindén sd
jäsen Mika Lintilä kesk
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Jari Ronkainen ps
jäsen Joona Räsänen sd
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Sari Sarkomaa kok
jäsen Sami Savio ps
jäsen Ville Valkonen kok
jäsen Pia Viitanen sd
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Janne Jukkola kok
varajäsen Mikko Lundén ps
varajäsen Lauri Lyly sd
varajäsen Ville Väyrynen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Tarja Järvinen